

Британски министар спољних послова Вилијам Хејг током посете Србији није успео да приволи званични Београд да повуче резолуцију о Косову достављену Генералној скупштини УН, јавља ВВС-јев београдски дописник Ђорђе Влајић.

Разговори су ипак оцењени као добри, а договорено је да се настави са консултацијама како би се дошло до компромиса о спорној резолуцији.

Приближавањем седнице повећава се притисак Западних земаља да Србија одустане од дебате о Косову на седници Генералне скупштине УН.

Србија спремна на компромис

Кључни саговорник британског шефа дипломатије био је у Београду председник Србије Борис Тадић.

После тросатног сусрета и радног ручка из председничког кабинета је саопштено да је председник Тадић изразио спремност Србије на компромис о предлогу Резолуције о Косову који је поднела Генералној скупштини Уједињених нација, прихватљив и Србији и међународној заједници. Искључен је једино компромис у погледу признавања независности Косова, наводе се Тадићеве речи у саопштењу.

Резолуција о Косову је спорна за Брисел и Вашингтон јер се у њој говори о неприхватљивости једностране сецесије Косова, те инсистира на преговорима о свим отвореним питањима, па и о статусу.

Иначе, у саопштењу кабинета председника Србије не наводи се шта је шеф британске дипломатије рекао Тадићу и какве је захтеве званичног Лондона пренео домаћину.

Сусрет Хејга и Јеремића

Но, више детаља сазнало се после сусрета британског и српског шефа дипломатије, Хејга и Јеремића, који је на заједничкој конференцији за новинаре отворено рекао да у, како се изразио, садржајном разговору није било сагласности о Косову:

"Састанак није приближио наше ставове када је реч о Косову, али сложили смо се око тога да је неопходно да блиско сарађујемо, како по питању Косова тако и по питању убрзања европске перспективе свих држава Западног Балкана."

И Вилијам Хејг је потврдио да није било договора о Косову, али да се сагласило да у данима који предстоје треба разговарати како би се стигло до компромиса и да се покаже како је могућан заједнички рад Београда и Брисела на овом питању:

"Главни циљ Србије и нас је да обезбедимо да све нације Балкана уђу у Европску унију. Моја је бојазан да уколико Србија не буде успела да иде даље овим путем, уколико не буде била у стању да измири прошлост са будућношћу, да ће бити заустављена у том међупростору."

Новинаре је интересовало да ли је британски шеф дипломатије Хејг тражио од београдских званичника да повуку спорну резолуцију.

"И то је била једна од тема о којој смо разговарали. Рекао бих да постоји та потреба и да би било свакако најбоље уколико би предлог текста резолуције био заједнички, односно усаглашен између ЕУ и Србије. У том правцу, један од начина би био и повлачење нацрта текста Резолуције", изјавио је Хејг.

Србија неће одустати од резолуције, али је спремна да разговара како би јој се обезбедила што шира подршка у Уједињеним нацијама, рекао је о могућности повлачења овог документа Вук Јерemiћ:

"Опција која за Владу Србије није на столу је опција повлачења Резолуције. Ми то нисмо у прилици да урадимо, али понављам, спремни смо да на конструктиван начин сагледамо свачије предлоге."

Упитан шта је понудио Београду као компензацију за евентуално повлачење Резолуције о Косову, Вилијам Хејг је одговорио да посета није била преговарачка већ намењена разговору како би се стигло до потпунијег разумевања.

На Хејговој посети власти у Београду су радиле месец дана.

Београд настоји да умањи штету у односима са државама такозване велике петорке - САД, Британије, Немачке, Француске и Италије, начињену изненадним слањем сада спорне резолуције о Косову у Генералну скупштину УН.

Незванично се сазнаје да је овдашњим званичницима јасно речено да је питање прихватања кандидатуре Србије у ЕУ врло повезано са њеном способношћу да сарађује са државама Уније, па и по питању сада спорне Резолуције.

Појачан притисак на Србију

Хејгова посета Београду за ВВС-јевог саговорника Марка Алмонда, професора Универзитета у Оксфорду, доказ је појачавања притиска на Србију у којој је, пре само неколико дана, боравио и немачки министар Гидо Вестервеле.

"Врши се заједнички притисак на Србију да затвори питање Косова и да прихвати косовску независност. Ради се о томе што би Британци и Немци хтели да за земље западног Балкана важе исти услови, а један од кључних услова за улазак у Унију, од којег се пак у случају Кипра одустало, јесте да не постоји проблем граница. Ако би наступила ситуација у којој су Србија, Босна, Косово и Црна Гора заједно са Албанијом и Македонијом у међусобно добрим односима, онда би, након уласка Хрватске, заједнички приступ земаља западног Балкана Европској унији могао да буде и коначно проширење Уније. Чак иако њихов пријем није планиран у блиској будућности како је то у Београду признао немачки министар Вестервеле".

Србија спремна да разговара

Између посете немачког министра спољних послова и доласка британског шефа дипломатије, председник Борис Тадић изјавио је да је Србија спремна да разговара са Бриселом и Вашингтоном о могућностима за компромис. Једини компромис на који Србија није спремна, рекао је Тадић, јесте признавање независности Косова.

Председница Спољнополитичког савета српског министарства спољних послова Соња Лихт је пак оценила да је компромис могуће постићи уколико Србија одустане од захтева да се о Косову расправља у Генералној скупштини УН, док ће остати на дневном реду Савета безбедности.

О могућностима да током боравка Вилијама Хејга у Београду Србија одлучи да учини уступак, Марк Алмонд каже да је то могуће али да није јасно од чега би се такво компромисно решење састојало.

"Могуће је да Србија напусти своју позицију, јер је то и једини компромис који јој се и нуди. Српска влада, као и владе пре Бориса Тадића, нудиле су све осим суверене независности за Косово. Нудиле су широку аутономију у којој би косовска влада има своје представнике у међународној заједници по економским и културним питањима. Дакле, питање се свело на то да ли ће бити једна или две столице у УН. Данас није сасвим јасно на чему би то још Београд могао да начини компромис осим да одустане од своје позиције".

Марк Алмонд: "Најевропскија влада" у Београду, политичари у Лондону окренути прошлости

Што се односа чланица ЕУ према српској влади тиче, Марк Алмонд сматра да би европски лидери требало да се боље запитају због чега постоје проблеми на линији Београд-Брисел када је реч о "најевропскијој влади која је до сада била на власти у Србији".

"Влада Бориса Тадића је вероватно најевропскија влада у целини која је била у Београду још од 2000. У исто време, људи у Бриселу, Берлину и Лондону би требало да се запитају не постоји ли ваљан разлог за то што је влада Бориса Тадића суочена са одређеним тешкоћама. У тој влади не седе евроскептици, већ људи који се залажу за улазак у Унију и изградили су своје политичке каријере подржавајући последњих 20 година идеје ЕУ чак и онда када им то није нарочито ишло у прилог. Сада се такви људи не слажу сасвим са оним што од њих траже Брисел и лидери у Лондону, Берлину, Паризу. Сматрам да је неуспех што се Вестервелле, Хејг и остали нису запитали како то да се проевропска влада која се са нама слаже по другим питањима, не слаже са овим".

Посебан интерес за Босну

Ангажовање британског министра Хејга по питању резолуције о Косову у складу је са програмом нове конзервативне владе у чију је спољну политику уврштен и Балкан као једно од важних питања.

Вилијам Хејг је уз то посебно заинтересован за Босну због, како оцењују британски аналитичари, горких искустава које је претходна конзервативна влада Џона Мејџора тамо имала.

"Део проблема лежи у томе што је за Вилијама Хејга, због његовог ангажмана током деведесетих, и даље доминантна Босна и рат у Босни. Један од његових главних саветника је Анелка Хелић, избеглица из Босне. И како то често бива, избеглице, људи који су принуђени да иду, одлазе са замрзнутом сликом земље коју напуштају. Мислим да је један од проблема Вилијама Хејга што добија слику Балкана какав је био пре 15

година, а не какав је данас. Да, истина је да између Србије и Косова постоји спор око статуса Косова. Али са друге стране, у поређењу са оним што је било пре 18 година, данас нема оружаног сукоба, нити је избијање насиља вероватно. Сматрам да се Хејг и политичари који доносе коначне одлуке у Лондону нису много померили од онога што се дешавало током рата у Босни и распада Југославије" каже професор Универзитета у Оксфорду Марк Алмонд.

(BBC)